

Co znamená prohlášení objektu či věci za národní kulturní památku?

- Ohledně převodu vlastnického práva podle § 13 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, platí, že vlastník kulturní památky **je povinen v případě zamýšleného prodeje (úplatného převodu vlastnictví) kulturní památky, jde-li o movitou kulturní památku nebo jde-li o (movitou i nemovitou) národní kulturní památku, ji přednostně nabídnout Ministerstvu kultury ke koupi (úplatnému nabytí do státního vlastnictví)**, s výjimkou prodeje mezi osobami blízkými nebo spoluvlastníky; je-li národní kulturní památkou pouze stavba, která není samostatnou věcí, vztahuje se právo státu na přednostní koupi na nemovitost, jíž je národní kulturní památka součástí. Ministerstvo kultury může, ale nemusí toto právo uplatnit.
- Časté zmiňování jakési „větší ochrany národních kulturních památek“ – jde o **pojem silně nepřesný až zavádějící, protože jak kulturní památky, tak národní kulturní památky musejí být dostatečně (minimálně formálně – právně) ochráněny**. Prohlášením věci za národní kulturní památku je deklarován mimořádný význam konkrétního hmotného kulturního statku, jde však o ohodnocení spíše morální.
- Na druhou stranu ze zákona přecházejí rozhodovací pravomoci k národním kulturním památkám na krajské úřady, když o kulturních památkách rozhodují obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- a konečně lze uvést, že na národní kulturní památky může (ale nemusí) být poskytnuta specifická finanční dotace. Obecně - například jedna z výzev IROP je směřována i na národní kulturní památky a na kulturní památky zapsané na indikativním seznamu pro prohlášení za národní kulturní památky (pokud jsou pochopitelně splněny další podmínky).